



**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 13 december 1999 (04.01)
(OR. en)**

14030/99

LIMITE

CATS 37

NOTA

van: het voorzitterschap
aan: het Comité van artikel 36

Betreft: Oprichting van de Europese Politieacademie (EPA)

1. Achtergrond

1.1 Tijdens zijn speciale bijeenkomst op 15 en 16 oktober 1999 in Tampere heeft de Europese Raad besloten de Unie te ontwikkelen tot een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid door volledig gebruik te maken van de mogelijkheden die het Verdrag van Amsterdam biedt. Daarmee heeft de Europese Raad een krachtig politiek signaal uitgezonden om het belang van deze doelstelling te bevestigen, terwijl ook overeenstemming werd bereikt over een aantal beleidslijnen en -prioriteiten waarmee deze ruimte spoedig concrete werkelijkheid wordt.

Om de samenwerking bij criminaliteitsbestrijding te bevorderen, heeft de Europese Raad besloten dat de samenwerking moet worden versterkt, onder meer door de oprichting van een Europese Politieacademie (EPA) voor de opleiding van hoge wetshandhavingsfunctionarissen. Deze academie moet beginnen als een netwerk van bestaande nationale opleidingsinstituten. Voorts werd overeengekomen dat zij moet openstaan voor de autoriteiten van de kandidaat-lidstaten.

- 1.2 In de marge van de Raadszitting van 2 december 1999 hebben de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken gesproken over het voorstel van Commissielid A. Vitorino in zijn brief van 25 november om snel middelen vrij te maken voor een eerste voorstudie die binnen zes weken door een door de Commissie aan te wijzen deskundige zou worden verricht. De ministers verzochten het Comité van artikel 36 alle mogelijkheden te bekijken om zo spoedig mogelijk een studie te laten verrichten.

2. Bestaande Europese opleidingsfaciliteiten

In Europa en daarbuiten bestaan de volgende samenwerkingsmechanismen op het gebied van opleiding en scholing van politieautoriteiten.

- 2.1 **De Vereniging van Europese Politieacademies (Association of European Police Colleges, AEPC)** werd in 1996 opgericht om te voorzien in één eerste contactpunt voor alle Europese vraagstukken inzake politieopleiding en om de samenwerking op het gebied van de politieopleiding tussen de deelnemende academies te maximaliseren, teneinde beste praktijken en onderzoek te delen en de middelen zo goed mogelijk aan te wenden. Het uiteindelijke doel was de politiediensten van de lidstaten in geheel Europa bij te staan om optimaal politiewerk voor hun respectieve samenlevingen te leveren en tegelijkertijd de internationale criminaliteit het hoofd te bieden. De AEPC bestaat nu uit afdelingen in alle lidstaten. Er zijn multilaterale opleidingsactiviteiten georganiseerd, met name een uitgebreide reeks opleidingsprogramma's voor de landen van Midden- en Oost-Europa die tot de EU willen toetreden. Deze cursussen tonen vooral aan dat de nationale academies flexibel en met succes kunnen samenwerken. De AEPC heeft geen rechtspersoonlijkheid en ontvangt geen EU-fondsen.
- 2.2 **De Politieacademie voor Midden-Europa (Middle European Police Academy, MEPA)**, een "virtuele" instelling die Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije en Slovenië omvat, komt tegemoet aan de operationele behoefte om met name de grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden. De opleiding wordt op de meest aangewezen plaats gegeven, en elk deelnemend land draagt zijn deel van de kosten.
- 2.3 **De Politieacademie van de Noordse landen voor de Baltische staten (Nordic Baltic Police Academy, NBPA)** is vergelijkbaar met de MEPA, maar dan voor de Scandinavische landen en de Baltische staten.

- 2.4 Tussen de AEPC enerzijds en de MEPA en de NBPA anderzijds zijn memoranda van overeenstemming uitgewisseld.
- 2.5 Bij de acht jaar geleden in het leven geroepen **European Senior Police Officers Course (ESPOC)** zijn ongeveer 30 hoge Europese politiefunctionarissen betrokken, die elk jaar gedurende een week bijeenkomen voor intensieve opleiding met de nadruk op organisatorische en gezagsvraagstukken. De cursussen worden georganiseerd door een kleine groep opleiders uit Frankrijk, Duitsland, Nederland en het UK. Dit jaar zijn voor de eerste keer EU-fondsen ter beschikking gesteld.
- 2.6 **Gezamenlijke talenprogramma's** vloeien voort uit de talencursussen die al vele jaren in een aantal landen worden georganiseerd. In 1998 hebben Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Spanje en het UK EU-steun voor hun talenprogramma's gecombineerd en verkregen om de talenontwikkeling te bevorderen en inzicht te geven in politieke en strafrechtelijke aangelegenheden in het gastland. Een zelfde financiering is verkregen voor 1999.
- 2.7 De **Europese samenwerking inzake wetshandhaving (European Law Enforcement Cooperation, ELEC)**, het vroegere European Law Enforcement College, is een "virtuele" organisatie die ten doel heeft het werk van de wetshandavingsinstanties aan te vullen door een platform te bieden voor de uitwisseling van waardevolle kennis en praktische ervaring ter oplossing van de problemen die de huidige vormen van internationale criminaliteit, inclusief terrorisme, doen rijzen. ELEC is in Brussel gevestigd in kantoren die door de Belgische Rijkswacht ter beschikking worden gesteld. De directeur is een door Nederland gedetacheerde korpschef; er is een raad van toezicht, een uitvoerend comité, en een raad van advies. ELEC heeft financiële steun gekregen van de Nederlandse marechaussee, de Raad van Europa en de Europese Gemeenschap. ELEC organiseert seminars en conferenties, en het biedt opleidingsmogelijkheden voor Europese politie- en strafrechtfunctionarissen.

Deze instellingen hebben de volgende elementen gemeen:

- het zijn "virtuele" instellingen zonder rechtspersoonlijkheid, opgezet op basis van veelal juridisch niet bindende rechtsinstrumenten (memorandum van overeenstemming e.d.);
- de opleiding die zij verschaffen, vult de nationale opleiding aan, ze vervangt die niet (subsidiariteit);
- de opleiding is afgestemd op "hogere politiefunctionarissen" (AEPC, ESPOC), maar ook op politiefunctionarissen van lagere rangen;

- kandidaat-lidstaten kunnen aan bepaalde opleidingsactiviteiten deelnemen (AEPC, MEPA, NBPA);
- behalve voor gezamenlijke opleiding zijn deze instellingen ook van nut voor wederzijdse uitwisseling van informatie over opleidingsvraagstukken.

De toekomstige Europese Politieacademie kan voortbouwen op de ervaringen die door deze instituten is opgedaan; zij zal vergelijkbare taken moeten vervullen. Wellicht zal de EPA op een gegeven ogenblik de AEPC, de ELEC en de gezamenlijke talenprogramma's in zich opnemen. Of zij ook de taken van de MEPA en de NBPA moet overnemen, valt te bekijken, aangezien deze taken vervullen die buiten de werkingssfeer van de EU vallen. Ook de ESPOC heeft een eigen rol die wellicht niet gemakkelijk door de nieuwe EPA kan worden overgenomen.

3. De conclusies van Tampere

3.1 In punt 47 van zijn conclusies stelt de Europese Raad van Tampere: "Er dient een Europese Politieacademie voor de opleiding van hoge wetshandhavingsfunctionarissen te worden opgericht. Deze academie moet beginnen als een netwerk van bestaande nationale opleidingsinstituten. Zij moet ook openstaan voor de autoriteiten van de kandidaat-lidstaten."

3.2 Deze conclusie behelst de volgende elementen.

- De EPA wordt opgericht voor de opleiding van wetshandhavingsfunctionarissen, zij zal met andere woorden de opleiding van politiefunctarissen ten doel hebben, maar er moet tevens aan functionarissen van andere wetshandhavingsinstanties van de lidstaten (bv. parket, magistratuur, douane, belastinginspectie enz.) worden gedacht.
- De EPA strekt tot opleiding van *hoge* wetshandhavingsfunctionarissen; er moet worden overwogen of ze ook op wetshandhavingsfunctionarissen van het middenkader betrekking moet hebben.
- *Netwerk van bestaande nationale opleidingsinstituten*
Naar de letter vallen internationale instituten (AEPC, MEPA, ELEC) niet onder "staande nationale opleidingsinstituten". Lidstaten zijn evenwel lid van de AEPC en andere internationale politieopleidingsinstituten. Derhalve moet worden nagegaan welke de relatie tussen de EPA en de onderscheiden internationale politieopleidingsinstituten moet zijn, op welke punten de EPA deze aanvult en hoe dubbel werk kan worden vermeden.

- *Zij moet ook openstaan voor de autoriteiten van de kandidaat-lidstaten*
De EU zal zich moeten beraden over de rol van de kandidaat-lidstaten (gasten of leden met beperkte deelnemingsrechten?) en, zoals boven vermeld, over de relatie die er moet zijn tussen de EPA en deze instellingen, die inzake opleiding reeds met de kandidaat-lidstaten (MEPA, AEPC, NBPA enz.) samenwerken.
- *Deze academie moet beginnen als een netwerk van bestaande nationale opleidingsinstituten*
Dit houdt in dat de EPA op de lange termijn kan worden omgevormd van een instituut van het netwerktype tot een instelling met rechtspersoonlijkheid, opleidingsfaciliteiten, begroting, bevoegdheden enz.

4. De weg vooruit

- 4.1 In Tampere is de lidstaten geen termijn opgelegd. Het lange onderhandelingsproces voor de Europol-Overeenkomst indachtig, moeten de besprekingen onverwijld van start gaan.
- 4.2 Het lijkt redelijk om in eerste instantie te mikken op een politieacademie van het netwerktype, vergelijkbaar met de wijze waarop de huidige Vereniging van Europese Politieacademies gestructureerd is.
- 4.3 Op 25 november heeft Commissielid A. Vitorino het voorzitterschap een brief gezonden met de melding dat de Commissie op korte termijn middelen ter beschikking zou kunnen stellen voor een eerste voorstudie die binnen zes weken door een deskundige zou worden uitgevoerd. Deze deskundige zou de 15 hoofdsteden aandoen en de opvattingen verzamelen van de bevoegde functionarissen en deskundigen over de vraag hoe elke lidstaat de bestaande mogelijkheden ziet.
- Zoals dat voor het in Lissabon gevestigde drugswaarnemingscentrum het geval is geweest, zou er, nadat het terrein is verkend, een tweede, grondiger studie worden opgezet over hoe het best gevolg wordt gegeven aan de mogelijkheid waarvoor brede steun blijkt te bestaan.
- 4.4 Tijdens de besprekingen tussen de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken in de marge van de Raadszitting van 2 december heeft het secretariaat-generaal te kennen gegeven dat het een van de nationale deskundigen die bij DG H zijn gedetacheerd in het kader van het actieplan ter bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, beschikbaar zou kunnen stellen om de eerste fase van het project te bespoedigen.

- 4.5 De voorstudie zou een antwoord moeten geven op de volgende vragen
- Welke zijn de taken van het netwerk (programma's, doelgroepen, enz.)?
 - Welke bestaande nationale en internationale opleidingsinstituten moeten deel uitmaken van het netwerk? Moeten er hiaten worden gevuld?
 - Hoe moeten de autoriteiten van de kandidaat-lidstaten bij het netwerk worden betrokken?
 - Welke financiële en administratieve ondersteuning heeft het netwerk nodig?
- 4.6 Het verslag van de voorstudie zou voor de vergadering van het Comité van artikel 36 op 28-29 februari 2000 beschikbaar moeten zijn. Daarna kan een grondiger studie worden gelanceerd om de oprichting van de EPA als instelling te overwegen. De tweede studie zou door het OISIN-programma kunnen worden gefinancierd.
- 4.7 Wat de planning betreft, stelt het voorzitterschap voor dat de Europese Politieacademie uiterlijk op 1 januari 2001 van start gaat.

4. Conclusie

Het Comité van artikel 36 wordt verzocht zich te beraden over de in punt 4 omschreven mogelijkheden voor het lanceren van een voorstudie die tegen eind februari 2000 voltooid zou moeten zijn.